

Belge	Adı	SORUMLU TEDARİK ZİNCİRİ GÜVENCE DENETİMİ YÖNERGESİ
	Türü	YÖNERGE
	Kodu	31.YÖN.05
	Onay Tarihi	05/03/2021
	Revizyon Tarihi	02/06/2021
	Revizyon Numarası	1
	Hazırlayan	KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI DİREKTÖRLÜĞÜ
	Onaylayan	YÖNETİM KURULU

BORSA İSTANBUL A.Ş. SORUMLU TEDARİK ZİNCİRİ GÜVENCE DENETİMİ YÖNERGESİ

İSTANBUL – 2021

Bu belge Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu belgenin güncel sürümü Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru sürüm olduğunu lütfen kontrol ediniz.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM.....	4
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar.....	4
Amaç.....	4
Kapsam	4
Dayanak.....	5
Tanımlar ve kısaltmalar	5
Çatışmadan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgeler.....	7
Madenden çıkarılan kıymetli maden ve geri dönüştürülmüş maden	7
İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Dünya Mirası.....	7
İKİNCİ BÖLÜM.....	8
Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetim Faaliyetlerine İlişkin Genel Esaslar.....	8
Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminin amacı ve kapsamı	8
Önemlilik ve denetim riski	8
Bulguların tasnifi	9
Etkinlik, yeterlilik ve uyumluluk.....	10
Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi ile finansal tabloların bağımsız denetiminin ilişkisi.....	11
İç kontrol ve iç denetim sistemine ilişkin değerlendirme	11
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	11
Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetim Faaliyetinde Bulunma Şartları.....	11
Yetkilendirilecek kuruluşlarda aranan şartlar	11
Sorumlu tedarik zinciri denetçisine ilişkin şartlar	11
Borsaya başvuru ve listede yayımlanma.....	12
Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinden çıkarılma.....	13
Yetkili kuruluşlar ve denetçilerin uyacakları etik ilkeler	14
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	14
Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi Faaliyetlerine İlişkin	14
Yükümlülükler ve Denetim Metodolojisi	14
Denetlenenlerin yükümlülükleri	14
Tedarik Zinciri Uyum Raporunun unsurları	14
Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının ve denetçilerin yükümlülükleri	15
Yönetim raporu.....	16
Aksiyon planı.....	17
Sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesi.....	17
Denetim planı	18

HALKA AÇIK

Denetim kanıtı, teknikleri, örnekleme ve kontrol testi.....	18
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	18
Sorumlu Tedarik Zinciri Bağımsız Denetim Sonuçlarının Raporlanmasına İlişkin Esaslar	18
Bağımsız Güvence Raporunda yer alacak bulgular.....	18
Denetlenen yükümlülerin görüşleri	19
Bulgularla ilgili sonuç değerlendirme.....	19
Bağımsız Güvence Raporu	20
Güvence denetim sonucunun oluşturulması	20
Bağımsız güvence raporlarının temel unsurları.....	20
Bağımsız Güvence Raporunun kesinleşmesi ve bildiri.....	20
ALTINCI BÖLÜM	21
Borsanın Denetim Yetkisi, Yaptırımlar, Yürürlük ve Yürütme.....	21
Borsanın denetim yetkisi ve yaptırımlar.....	21
Yönergede hüküm bulunmayan haller.....	21
Geçiş hükümleri.....	21
Yürürlük.....	22
Yürütme	22
Revizyonlar.....	22

BORSA İSTANBUL SORUMLU TEDARİK ZİNCİRİ GÜVENCE DENETİMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasasına üye olan kıymetli madenler aracı kuruluşları ile Rafineriler Listesi'nde yer alan Türkiye'de kurulu rafinerilerin Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesine, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberine ve Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönergeye uyumunun bağımsız bir üçüncü tarafça denetimine, bu faaliyette bulunmak için gerekli şartları sağlayan bağımsız denetim kuruluşlarının ilan edilmesine ve denetim sonuçlarının raporlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönerge ayrı bir denetim standardı oluşturmamaktadır. Denetçilerin Güvence Denetim Standardı 3000 Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimleri standardına uygun denetim yapmaları esastır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge hükümleri, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasasına üye olan kıymetli madenler aracı kuruluşları ile Rafineri Listesi'nde yer alan Türkiye'de kurulu rafinerilere uygulanır.

(2) Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasasında işlem gören kıymetli madenler bu Yönerge kapsamındadır.

(3) Bu Yönerge kapsamındaki sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyeti, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından kamu yararını ilgilendiren kuruluşlar olarak yetkilendirilenler arasından, bu Yönergede belirtilen şartları sağlayan ve Borsanın yayımladığı Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinde bulunan yetkili bağımsız denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilir.

(4) Külçeler halinde bankaların ve merkez bankalarının kasalarında, borsalarda ve rafinerilerde tutulan altın yatırımı ürünleri (ingot, bar, külçe, sikke ve kapalı kaplardaki işlenmiş altın) ile gümüş, platin ve paladyum yatırım ürünleri 1 Ocak 2012 tarihinden önceki bir doğrulanabilir tarihe sahipse bunların menşei konusunda bir belirleme yapılması gerekmez. Bu muaf stoklar, belirtilen kuruluşlar adına üçüncü bir tarafça tutulan stokları da içerir.

(5) Kıymetli maden rafinasyonu amacıyla denetleme dönemi içerisinde kabul edilen madenden çıkarılan, geri dönüşüme tabi olmuş ya da rafineri tarafından kabul edilen kıymetli maden dâhil bütün kıymetli maden içerikli materyal sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi kapsamındadır.

(6) İçeriğinde düşük oranda kıymetli maden bulunan veya işleme gereksinimleri yüksek olması nedenleriyle, çatışmadan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerden tedarik edilme olasılığı ya da tedarik zincirinde oluşabilecek diğer insan hakları suistimallerine neden olma riski düşük olan kıymetli maden içerikli materyaller sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminden muaftır. Bunlar ayrıca bakır sülfür ve oksit cevheri ile birlikte fırın baca tozu, harcanmış kröze ve yer süprüntüleri ya da diğer metallerin rafinasyon işleminden kalıntılar gibi düşük kalite yan sanayi ürünlerini de kapsamaktadır.

(7) Bu Yönerge kapsamında hazırlanan tedarik zinciri uyum raporu ve Bağımsız Güvence Raporuna ilişkin olarak 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ile 09/01/2008 tarihli ve 26751 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri ile 16/09/2008 tarihli ve 26999 sayılı Resmî Gazete'de

HALKA AÇIK

yayımlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülüklerle Uyum Programı Hakkında Yönetmelik hükümleri saklıdır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge 21/05/2007 tarihli ve 26528 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik ile 18/11/2006 tarihli ve 26350 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2006/1 sayılı Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

(2) Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberi, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Güvence Denetimi Yönergesi ve Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge bir bütün olarak Borsa İstanbul sorumlu kıymetli maden tedarik zinciri uyum programının unsurlarıdır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

a) 32 Sayılı Karar: 11/08/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararı,

b) Aksiyon planı: Yönetim raporunda yer alan ve bağımsız denetçi tarafından tespit edilen bulguların düzeltilmesi için oluşturulan eylemleri içeren planı,

c) Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesi: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından KAYİK olarak yetkilendirilmiş kuruluşlar arasından Borsa tarafından belirlenen şartları sağlayan Bağımsız Denetim Kuruluşları listesini,

ç) Bağımsız Güvence Raporu: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Güvence Denetimi Standardı 3000 Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimleri’ne uygun olarak gerçekleştirilen denetim sonucunda Yetkili Bağımsız Denetim Kuruluşları tarafından düzenlenen ve tedarik zinciri uyum raporuna ilişkin denetim sonuçlarını da içeren raporu,

d) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığı’nı,

e) Bağımsız Denetim Standartları (BDS’ler): Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yürürlüğe konulan ve uluslararası standartlarla uyumlu olan bağımsız denetim standartlarını,

f) Borsa, Borsa İstanbul: Borsa İstanbul A.Ş.’yi,

g) Denetçi, Sorumlu tedarik zinciri denetçisi: Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimini gerçekleştiren denetçiyi,

ğ) Doğrulanabilir tarih: Ürünlerdeki ve envanter listelerindeki fiziki tarih etiketlerinin incelenmesiyle doğrulanabilen tarihi,

h) Dore bar: Cevherden üretilen, rafinaj işlemine tabi tutulmamış, yapısında altın, gümüş ve diğer kıymetli madenleri barındıran külçeyi,

ı) GDS 3000: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Güvence Denetimi Standardı 3000 Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimlerini,

i) Genel Müdür: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürünü,

j) Granül: Altın, gümüş, platin ve paladyumdan oluşan çok küçük kürecikleri,

k) İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi: Borsa tarafından yapılan düzenlemelerde yer alan asgari nitelikleri haiz, gerekli yetkiyle donatılmış ve kıymetli madenler aracı kuruluşu ile rafineriler tarafından istihdam edilen görevliyi,

l) Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar, KAYİK: Halka açık şirketler, bankalar, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, faktöring şirketleri, finansman şirketleri, finansal kiralama şirketleri, varlık yönetim şirketleri, emeklilik fonları, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı

HALKA AÇIK

Sermaye Piyasası Kanununda tanımlanmış olan ihraççılar ve sermaye piyasası kurumları ile faaliyet alanları, işlem hacimleri, istihdam ettikleri çalışan sayısı ve benzeri ölçütlere göre önemli ölçüde kamuoyunu ilgilendirdiği için KGK tarafından bu kapsamda değerlendirilen kuruluşları,

m)KGK: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunu,

n) Kıymetli madenler aracı kuruluşu: Bakanlıkça Borsada üye olarak faaliyet göstermelerine izin verilen, kendi nam ve hesabına, başkası nam ve hesabına, kendi namına başkası hesabına işlem yapan, faaliyet esasları Yönetmelik ile düzenlenen kıymetli madenler aracı kurumları, bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler ile yurt dışında yerleşik şirketlerin Türkiye'deki şubelerini,

o) Kontrol: Sorumlu tedarik zinciri süreçleriyle ilgili olarak gerçekleştirilen ve iş hedeflerinin gerçekleştirilmesi, istenmeyen olayların engellenmesi, belirlenmesi ve düzeltilmesine ilişkin yeterli derecede güvenceyi oluşturmayı hedefleyen politikaların, prosedürlerin, uygulamaların ve organizasyonel yapıların tamamını,

ö) Maden, Kıymetli maden: 32 Sayılı Karar'da tanımlanan her tür ve şekilde kıymetli madenleri,

p) Rafınaj: Hurda halde veya cevherden elde edilen altın, gümüş, platin ve paladyumun belirli teknikler uygulanmak suretiyle saflaştırılarak uluslararası kabul gören standartlara dönüştürülmesini,

r) Rafineri: Tebliğ ve Bakanlığın ilgili diğer düzenlemeleri çerçevesinde Borsa tarafından belirlenen Rafineri Listesi'nde yer alan Türkiye'de kurulu rafinerileri,

s) Rafineri Listesi: Borsada bar, külçe ve granülleri işlem görebilecek rafinerilere ilişkin Borsa tarafından ilan edilen listeyi,

ş) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi, güvence denetimi: Yükümlülerin Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesine, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberine ve Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge'ye uyumunun GDS 3000'e uygun olarak bağımsız bir üçüncü tarafça denetimi ile bu Yönerge uyarınca Bağımsız Güvence Raporunun hazırlanmasını içeren süreci,

t) Standart dışı işlenmemiş kıymetli maden: Tebliğ'de belirlenen en az saflık ayarından düşük saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki kıymetli madeni,

u) Standart işlenmemiş kıymetli maden: Tebliğ'de belirlenen en az saflık ayarını haiz, işlenmemiş barlar veya külçeler halindeki altın, platin ve paladyum ile bar, külçe veya granül halindeki gümüşü,

ü) Tebliğ: 18/11/2006 tarihli ve 26350 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2006/1 sayılı Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ'i,

v) Tedarik zinciri: Kıymetli madenin kaynağından son tüketicilere taşınması sürecinde yer alan tüm faaliyetleri, kuruluşları, aktörleri, teknolojileri, bilgiyi, kaynakları ve hizmetleri kapsayan sistemi,

y) Tedarik zinciri uyum raporu, uyum raporu: Uluslararası kriterlere göre Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından belirlenen sorumlu kıymetli maden tedarik zincirine ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde yükümlü tarafından hazırlanan ve ilgili raporlama dönemini kapsayan işlemlerin bu usul ve esaslara uygunluğunu gösteren raporu,

z) Uyum Rehberi: Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberini,

aa) Uyum Yönergesi: Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesini,

bb) Üye: 19/07/2013 tarihli ve 28712 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmeliğin

HALKA AÇIK

24 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilenlerden Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapmak üzere Borsa tarafından yetkilendirilen kıymetli madenler aracı kuruluşlarını,

cc) Yetkili bağımsız denetim kuruluşları: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından KAYİK olarak yetkilendirilmiş kuruluşlar arasından bu Yönergede yer alan şartları sağlayan ve bu şartları sağladığı Borsanın yayımladığı “Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesi”nde ilan edilen bağımsız denetim kuruluşlarını,

çç) Yönetim raporu: Yetkili bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetlenen yükümlülere hitaben hazırlanan ve güvence bulguları hakkında ayrıntıları ve aksiyon planını içeren raporu,

dd) Yönetim sistemi: Görevlerin doğru, tutarlı ve istenen sonuçların elde edilmesini sağlayacak biçimde yerine getirilmesini temin etmek ve performansta sürekli artış yaşanmasını sağlamak amacıyla kolektif bir şekilde sistematik bir çerçeveye sunan yönetim süreçlerini ve dokümantasyonu,

ee) Yönetmelik: 21/05/2007 tarihli ve 26528 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik’i,

ff) Yükümlü/Yükümlüler: Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmelik uyarınca faaliyet izni verilmiş ve Borsa üyesi kıymetli madenler aracı kuruluşları ile Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca Borsa Rafineri Listesinde ilan edilen ve Türkiye’de kurulu rafinerileri ifade eder.

(2) Bu Yönerge kapsamında tedarik zinciri veya tedarikçi ya da tedarikçiler ile ilgili herhangi bir atıf, müşterileri, tedarikçileri, acenteleri, aracıları ve üye veya rafineriye kıymetli maden tedarikine katılan diğer ilgili kuruluşları içerir.

Çatışmadan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgeler

Madde 5 – (1) Çatışmadan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgeler için Uyum Yönergesi hükümleri esas alınır.

Madenden çıkarılan kıymetli maden ve geri dönüştürülmüş maden

Madde 6- (1) Madenden çıkarılan kıymetli maden ve geri dönüştürülmüş maden Uyum Rehberinde tanımlandığı şekilde anlaşılır ve yorumlanır.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Dünya Mirası

Madde 7- (1) Bu Yönergenin amacına uygun olarak insan hakları; İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde (1948), Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme’de (1966), Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme’de (1966) ve bu sözleşmeye ek iki İhtiyari Protokol’de ifade edilen insan haklarını kapsamaktadır.

(2) Dünya Mirası (World Heritage Site), Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından kültürel, tarihi, bilimsel ya da başka alanlarda öneme sahip olduğu için seçilen ve uluslararası anlaşmalarca korunan alanlara verilen isimdir. Mekânlar insanlığın kolektif çıkarları için önemli olarak değerlendirilir.

(3) Üyeler ve rafineriler Dünya Mirası (World Heritage Site) listesine dâhil olan bir alandan kıymetli maden tedarik edemezler ve buna ilişkin gerekli tedbirleri alırlar. Belirtilen husus, bakır gibi metallerin madenden çıkarılması sırasında açığa çıkan kıymetli madenler için de geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetim Faaliyetlerine İlişkin Genel Esaslar

Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminin amacı ve kapsamı

MADDE 8 – (1) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminin amacı, yükümlülerin, çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerin kıymetli madenlerine ilişkin tedarik zinciri yönetimi ve işletimi kapsamında yer alan faaliyetleri ile sorumlu tedarik zinciri dâhilinde tesis edilen kontrollerinin Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesine, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberine ve Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönergeye uyumluluğu hakkında sonuç oluşturulması ve tedarik zinciri uyum raporuna ilişkin denetim sonuçlarını da içerecek şekilde rapora bağlanmasıdır.

(2) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, sorumlu tedarik zinciri kapsamında inceleyeceği sistem, faaliyet ve risk yönetim ve kontrol mekanizmalarını, risk odaklı bir bakış açısıyla ve önemlilik kriterini esas alarak yazılı bir plan dâhilinde belirler.

(3) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, önemlilik kriteri çerçevesinde belirlediği denetimlerin kapsamının bu Yönerge uyarınca oluşturacağı denetim sonucuna makul güvence sağlamak için yeterli denetim kanıtı elde edecek şekilde olmasını temin eder.

Önemlilik ve denetim riski

MADDE 9 – (1) Önemlilik, mesleki bilgi ve tecrübeye dayalı bir mütalaa konusu olup; izleme ve kontrol zayıflıkları ile kontrol eksiklikleri sonucu ortaya çıkan ya da çıkabilecek hataların, ihmallerin, prosedürlere aykırılıkların ve hukuka aykırı fiillerin veya Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi ile Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönergede belirtilen diğer esaslara aykırılıkların, denetlenen yükümlünün sorumlu tedarik zincirine olan ya da olabilecek etkisinin değerlendirilmesidir.

(2) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminde önemlilik kavramı, denetimin planlanması, gerekli alanlarda yoğunlaştırılması, bulguların değerlendirilmesi ve raporlanması için kullanılabilir. Denetlenen açılarından hassasiyet arz eden verilerin bütünlüğü, tutarlılığı, güvenilirliği, gereken durumlarda gizliliği ve faaliyetlerin sürekliliği ile sorumlu tedarik zinciri uygulamaları önemlilik kavramı kapsamında dikkate alınması gereken temel unsurlardır.

(3) Denetim riski, sorumlu tedarik zinciri denetçisinin aşağıdaki risklere bağlı olarak doğru sonuç vermemesi olasılığıdır:

a) Yapısal risk: Yükümlünün, kontrolün olmaması nedeniyle, en azından kayda değer bir kontrol eksikliğinin var olması riskini ifade eder.

b) Kontrol riski: Kontrolün gerektiği gibi çalışmaması sebebiyle, yükümlünün en azından kayda değer bir kontrol eksikliğini önleyememesi, ortaya çıkarmaması veya zamanında düzeltmemesi riskini ifade eder.

c) Tespit riski: Sorumlu tedarik zinciri denetçisinin, yükümlünün en azından kayda değer bir kontrol eksikliğini ortaya çıkarmaması riskini ifade eder.

(4) Önemli veya kayda değer kontrol eksikliği riski: Yükümlünün en azından kayda değer bir kontrol eksikliğinin bulunması riskini ifade eder. Önemli ya da kayda değer kontrol eksikliği riski, yapısal risk ve kontrol riskinden kaynaklanır.

(5) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, denetim riskini makul düzeye indirebilmek için, önemli veya kayda değer kontrol eksikliği riskinin yüksek olduğu alanlarda tespit riskini düşürecek şekilde uygun denetim tekniklerini kullanır.

Bulguların tasnifi

MADDE 10 – (1) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, incelemeleri neticesinde ulaştığı bulgulara konu kontrol zayıflıklarını ve eksikliklerini, önemlilik kavramına göre tasnif ederken aşağıda belirtilen kriterleri kullanır:

a) **Kontrol Zayıflığı:** Bir kontrolün tasarımının veya işletilmesinin, hataları zamanında önleme ve tespit etmeye olanak sağlamaması durumudur. İlgili standartlara uygunluktan ufak sapmalar tespit edilse dahi, denetlenen yükümlü, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi kapsamında uyumlu sayılabilir. Kontrol zayıflıklarına, tedarik zinciri uyum raporunda yer verilmesi zorunlu değildir. Yükümlü tarafından kısa sürede giderilebilecek küçük veya idari tutarsızlıklar, bulgu olarak raporlanmayabilir. Kontrol zayıflığı olarak değerlendirilen bulguların yükümlü tarafından yeterli sürede giderilmemesi bulgunun kayda değer kontrol eksikliği seviyesinde değerlendirilmesine yol açabilir. Kontrol zayıflıkları; potansiyel olarak, kıymetli maden tedarik zinciri yönetim sisteminde, kıymetli maden tedarikçisinin karşı taraf olarak göstermesi gereken özen hususunda, kıymetli maden ticareti kapsamında ve Uyum Yönergesinde belirtilen diğer süreçlerde bulunabilir. Aşağıda belirtilen hususlar kontrol zayıflığına örnek olarak değerlendirilebilir.

- 1) Yükümlünün kontrol sistemi, politikaları, prosedürleri, süreçleri ve uygulamaları ile bağlantılı az rastlanan problemler.
- 2) Tedarik zinciri kapsamında incelenen kıymetli maden tedarikçilerine ilişkin belgelerin tedarik edilmesi süreçlerinde nadiren yaşanan sorunlar.
- 3) Düşük riskli olarak değerlendirilen karşı taraflardan işlemin niteliğine uygun belgelerin talep edilmesine rağmen temin edilememesi.
- 4) Tedarik Zincirinin bütünlüğü açısından düşük riskli olarak değerlendirilebilecek bir sorun.

b) **Kayda değer kontrol eksikliği:** Yükümlünün verilerinin bütünlüğünün, tutarlılığının, güvenilirliğinin ve gerekli durumlarda gizliliğinin sağlanmasına, faaliyetlerinin devamlılığının teminine olumsuz etki yapması muhtemel bir kontrol zayıflığı veya birkaç kontrol zayıflığının bir araya gelmesi sonucu oluşan önemsiz sayılamayacak eksiklik olarak tanımlanır. Kayda değer kontrol eksiklikleri; potansiyel olarak, kıymetli maden tedarik zinciri yönetim sisteminde, kıymetli maden tedarikçisinin karşı taraf olarak göstermesi gereken özen hususunda, kıymetli maden ticareti kapsamında ve Uyum Yönergesinde belirtilen diğer süreçlerde bulunabilir. Aşağıda belirtilen hususlar kayda değer kontrol eksikliğine örnek olarak değerlendirilebilir.

- 1) Politika ve prosedürlerin yükümlü tarafından yazılı hale getirilmemesi.
- 2) Yükümlünün tedarik zincirinin, politikalarının, prosedürlerinin, süreçlerinin ve uygulamalarının birçok yönünün ilgili mevzuat kapsamındaki gereksinimlerle uyumlu olmaması.
- 3) Yükümlünün kıymetli maden tedarik zinciri sistemlerinin performansı, politikaları, prosedürleri, süreçleri ve uygulamalarının aynı kök nedene dayandığı, birbiri ile ilgili birden çok sorunun varlığı.
- 4) Tedarik zinciri kapsamında incelenen kıymetli maden tedarikçilerine ilişkin belgelerin elde edilmesi süreçlerinde sıklıkla yaşanan sorunlar.
- 5) Yükümlünün envanter kontrol mekanizmasıyla ilgili yaşanan sorunlar.
- 6) Örneklem seti içerisinde mevzuat çerçevesinde talep edilip temin edilemeyen belgelerin varlığı.

c) **Önemli kontrol eksikliği:** Denetlenenin dönemsel olarak yaptığı raporlamalarında önemli bir yanlışlığın önlenmesini veya düzeltilmesini engelleyecek veya yükümlü bünyesinde yürütülen süreçlerin ve bu süreçlere ilişkin bilgilerin bütünlüğünün ve tutarlılığının, güvenilirliğinin, devamlılığının ve gereken durumlarda gizliliğinin sağlanmasına önemli olumsuz etki yapması kuvvetle muhtemel, bir veya birkaç kontrol zayıflığının bir araya

HALKA AÇIK

gelmesidir. Önemli kontrol eksikliği; potansiyel olarak, kıymetli maden tedarik zinciri yönetim sisteminde, kıymetli maden tedarikçisinin karşı taraf olarak göstermesi gereken özen hususunda, kıymetli maden ticareti kapsamında ve Uyum Yönergesinde belirtilen diğer süreçlerde bulunabilir. Aşağıda belirtilen hususlar önemli kontrol eksikliği örnek olarak değerlendirilebilir.

1) Sorumlu tedarik zinciri uygulamalarının bulunmaması, kıymetli maden tedarik zinciri sistemleri, politikaları, prosedürleri, süreçleri ve uygulamaları üzerinde tekrar eden sistematik bir hatanın varlığı veya herhangi bir kontrolün tasarlanmamış olması.

2) Yükümlünün kıymetli maden tedarik zincirindeki riskleri tespit edip değerlendirememesi, risk değerlendirmelerini düzenli olarak gözden geçirmemesi veya risk değerlendirme sonuçlarını üst yönetime rapor etmemesi.

3) Yükümlünün kıymetli maden tedarik zincirinde çatışmadan etkilenen ve yüksek riskli alanları belirleyememesi veya yükümlünün risk azaltma stratejisinin uygulanamaması.

4) Tedarik zinciri kapsamında incelenen kıymetli maden tedarikçilerine ilişkin belgelerin sistematik olarak istenmemesi ve alınmaması.

5) Kıymetli maden işlemlerine ilişkin belgelerin sistematik olarak istenmemesi ve elde edilmemesi.

6) Yüksek riskli bölgelerden tedarik edilen kıymetli madenlere ilişkin tedarik zincirlerinde herhangi bir işlemi etkileyen yetersiz dokümantasyon bulunması (işlem kayıtları, karşı tarafça teyit edilemeyen gerçeğe aykırı işlem kayıtları vb.).

d) Borsa İstanbul sistemlerinin güvenilirliğini ve bütünlüğünü riske atan uygunsuzluklara karşı sıfır tolerans politikası uygulanır ve bu uygunsuzluklara müsamaha gösterilmez. Sıfır tolerans politikasına herhangi bir uyumsuzluğun tespiti durumunda, bu durum denetçi tarafından 24 saat içinde yükümlülerin üst yönetimine rapor edilir ve Bakanlık ile Borsaya bildirilir. Aşağıdaki uyumsuzluklardan herhangi biri sıfır tolerans durumu olarak kabul edilir:

1) Yükümlüler tarafından denetçinin incelemesinin kısmen veya tamamen engellenmesi.

2) Silahlı çatışma, ciddi insan hakları ihlalleri, terörizmin finansmanı veya suç gelirlerinin aklanması ile ilişkili kıymetli maden içerikli malzeme tespit edilmesi.

3) Yükümlülerin, değerlendirmenin sonucunu rüşvet teklifi ve benzeri yasadışı ve/veya etik olmayan yollarla etkilemeye çalışması.

4) Kıymetli maden tedarik zincirine ilişkin belgelerin, yükümlüler tarafından veyahut yükümlülerin bilgisi ve kabulü ile tahrif edildiğine dair kanıtlar bulunması.

5) Yükümlülerin ulusal mevzuata veya çevre, sürdürülebilirlik ve kurumsal yönetim sorumluluklarına uymaması.

6) Yükümlülerin denetçiye kasıtlı olarak gerçeğe aykırı beyanda bulunması.

7) Bakanlık veya Borsa İstanbul sistemlerinin güvenilirliğini veya bütünlüğünü riske atan herhangi bir işlem veya aksiyonun varlığı.

Etkinlik, yeterlilik ve uyumluluk

MADDE 11 – (1) Bir kontrolün tasarımının etkin olarak kabul edilebilmesi için, kontrolün tasarımda eksiklik olmaması veya olsa dahi bu tasarım eksikliğinin önemli kontrol eksikliğine sebebiyet vermemesi gerekir.

(2) Bir kontrolün işletiminin etkin olarak kabul edilebilmesi için, kontrolün işletimde bir eksikliğin olmaması veya olsa dahi bu işletim eksikliğinin önemli kontrol eksikliğine sebebiyet vermemesi gerekir.

(3) Kontrollerin yeterli olması, önemlilik ilkesi çerçevesinde denetime tabi tutulan tüm kontrollerin tasarımlarının etkin olduğunu ve bu kontrollerin iş hedefleri çerçevesinde kendilerinden beklenen sonucu üretebilecek ve maruz kalınabilecek riskleri telafi edebilecek şekilde tasarlandıklarını ifade eder.

HALKA AÇIK

(4) Kontrollerin etkin olması, önemlilik ilkesi çerçevesinde denetime tabi tutulan tüm kontrollerin işletmelerinin etkin olduğunu ve bu kontrollerin, kendilerinden beklenen işlevleri ve kontrol hedeflerini yerine getirdiklerini ifade eder.

(5) Sorumlu tedarik zinciri kontrollerinin uyumlu olması, önemlilik ilkesi çerçevesinde denetime tâbi tutulan tüm kontrollerin ilgili düzenleme ve standartlarla uyumlu olduğunu ifade eder.

Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi ile finansal tabloların bağımsız denetiminin ilişkisi

MADDE 12 – (1) Finansal tabloların bağımsız denetimi ile sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi, birbirlerinin kapsam ve sonucunu etkileyecek hususlar ihtiva etmeleri nedeni ile etkileşimli bir yaklaşım içinde planlanır ve uygulanır. Ancak finansal tabloların bağımsız denetimi ile sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminin aynı kuruluş tarafından yapılması zorunlu değildir.

(2) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimine ilişkin denetçi sonucunun “şartlı”, ”olumsuz” ya da “sonuç bildirmekten kaçınma” şeklinde olması durumunda; sonuç ve sonuca esas teşkil eden tespitler finansal bilgilerin bağımsız denetimini yapan bağımsız denetçiye yazılı olarak iletilir. Bu husustaki sorumluluk yükümlülerin yönetim kuruluna aittir.

(3) Finansal tabloların bağımsız denetimini yapan bağımsız denetçi tarafından, bağımsız denetim çalışmalarında kullanılmak üzere sorumlu tedarik zincirine ve denetimine ilişkin talep edilen bilgi ve belgelerin, sorumlu tedarik zinciri denetçisi tarafından bağımsız denetçiye iletilmesi esastır.

İç kontrol ve iç denetim sistemine ilişkin değerlendirme

MADDE 13 – (1) Sorumlu tedarik zinciri denetçisinin kıymetli maden tedarik zinciri ile sınırlı olmak üzere, denetlenen yükümlülerin iç kontrol ve iç denetim sistemleri bünyesinde önemlilik kriteri çerçevesinde yürüttüğü çalışmalara ilişkin olarak, BDS 315 İşletme ve Çevresini Tanımak Suretiyle Önemli Yanlışlık Risklerinin Belirlenmesi Standardı ile BDS 610 İç Denetçi Çalışmalarının Kullanılması Standardında yer alan hükümler rehberlik sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetim Faaliyetinde Bulunma Şartları

Yetkilendirilecek kuruluşlarda aranan şartlar

MADDE 14 – (1) Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının;

a) KGK tarafından Kamu Yararını İlgilendirilen Kuruluşlar olarak yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında yer alması,

b) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunmak üzere yetkilendirilmiş olması,

c) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetlerini yürütecek düzeyde ikiden az olmamak üzere yeterli sayı ve nitelikte denetçi istihdam etmesi şarttır.

Sorumlu tedarik zinciri denetçisine ilişkin şartlar

MADDE 15 – (1) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi yapmak üzere görevlendirilecek denetçi yardımcısı dışında kalan denetçilerin;

a) Üniversitelerin veya denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının en az dört yıllık lisans programlarını tamamlamış olmaları,

b) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi için yeterli mesleki bilgiye ve denetim alanında en az üç yıllık mesleki tecrübeye sahip olmaları,

c) Müflis olmamaları ve yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm bulunmamaları,

ç) Sermaye piyasası mevzuatı veya diğer mevzuat uyarınca bağımsız denetim yapma yetkisi iptal edilmiş olan kuruluşlarda yetki iptaline neden olan bağımsız denetim

HALKA AÇIK

faaliyetlerinde sorumluluklarının tespit edilip bağımsız denetim faaliyetinde bulunmaktan sürekli olarak yasaklanmamış ve bağımsız denetim faaliyetinde bulunması süreli olarak yasaklananların ise yasaklarının süresi sonunda yasaklayan otorite tarafından kaldırılmış olması,

d) Faaliyet yetki belgelerinden biri veya birden fazlası iptal edilmiş kuruluşlarda yahut Yönetmelik uyarınca faaliyet izni iptal edilmiş kıymetli madenler aracı kurumlarında veya Borsa tarafından Rafineriler Listesinden çıkarılmış kuruluşlarda iptalde veya çıkarılmada sorumluluğu bulunduğu belirlenen kişilerden olmaması, bu kuruluşlarda iptal veya çıkarılma işleminin gerçekleştiği dönemde yönetim kurulu başkanı, genel müdür, imza yetkisini haiz çalışan ile iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi olarak çalışmıyor olması,

e) Mülga 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa muhalefetten dolayı haklarında verilmiş mahkûmiyet kararının bulunmaması,

f) Türkiye'de yerleşik olmaları,

g) İlgili mevzuat çerçevesinde sermaye piyasalarında işlem yapmalarının yasaklanmış olmaması,

ğ) Çalışılan bağımsız denetim kuruluşunda tam zamanlı görev yapmaları, şarttır.

(3) Bu madde kapsamında sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetimi için yeterli mesleki bilgi aşağıdaki hususları ifade eder:

a) Kıymetli maden rafinasyonu, ticareti ve piyasalarına ilişkin bilgi.

b) Uyum Rehberi başta olmak üzere uyum rehberleri ve programları ilke, prosedür ve teknikleri hakkında bilgi.

c) Kıymetli maden tedarik zinciri uygulamalarını ve kıymetli maden tedarik zincirlerini anlama.

ç) Kambiyo mevzuatı ile ilgili düzenlemeler ve uygulanması hakkında bilgi.

d) Suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ve terörizmin finansmanı ile ilgili düzenlemeler ve en iyi uygulamalar hakkında bilgi.

Borsaya başvuru ve listede yayımlanma

MADDE 16 – (1) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetlerinde bulunmak isteyen bağımsız denetim kuruluşları aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler ile Borsaya başvururlar:

a) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminde görev alacak sorumlu tedarik denetçilerinin mesleki tecrübelerini, lisans belgelerini, denetimle ilgili aldıkları eğitimleri, varsa katılmış olduğu denetim çalışmaları ve bu çalışmalarda almış oldukları görevleri de içeren ayrıntılı özgeçmişleri, ikametgâh adresine, adli sicil kaydının bulunmadığına, müflis olunmadığına ve yeterli mesleki bilgiye sahip olduklarına ilişkin beyan ve lisans ve/veya lisansüstü eğitimlerine ilişkin yetkili kurumlarca onaylanmış diplomalarının veya mezuniyet belgelerinin birer örneği,

b) Kıymetli maden tedarik zinciri ve denetimiyle ilgili aldığı veya verdiği eğitimlere ilişkin belgelerin birer örneği,

c) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimlerinde görevlendirilecek denetim kadrosunun unvan bazında dağılımına ilişkin liste,

ç) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyeti sırasında bağımsızlıklarının ortadan kalkması durumunda verilen denetim hizmetinden çekileceğini taahhüt etmesine yönelik yazılı taahhüt belgesi,

d) Merkezi yurt dışında bulunan bir başka şirket ile hukuki bir bağlantının bulunması durumunda söz konusu şirket ile yapılan sözleşmenin bir örneği,

e) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla mesleki sorumluluk sigortası yaptırılacağına ilişkin beyan.

(2) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi yapma yetkisi almak üzere başvuruda bulunan bağımsız denetim kuruluşları Borsa tarafından birinci fıkrada belirtilen bilgi ve

HALKA AÇIK

belgeler kapsamında değerlendirilerek uygun bulunması halinde, Borsanın internet sitesinde Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinde ilan edilir.

(3) Borsa, başvuruların değerlendirilmesi sırasında, gerekli görülmesi halinde ek bilgi ve belge isteyebilir. Borsaca eksikliği tespit edilen veya ek olarak istenen bilgi ve belgelerin, kuruluşa bildirim tarihini müteakip en geç bir ay içerisinde Borsaya gönderilmesi zorunludur. Belirtilen sürenin aşılması halinde ilgili kuruluşun başvurusu işlemden kaldırılır.

(4) Bu Yönerge kapsamında sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi yapma yetkisinin verilmesine ilişkin koşulların sürekli olarak sağlanması zorunludur. Borsa gerekli gördüğü durumlarda bu koşulların sağlanıp sağlanmadığını kontrol edebilir.

(5) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetlerinde bulunmak isteyen bağımsız denetim kuruluşlarının başvuruları, başvurulara ilişkin bilgi ve belgelerinin Borsaya sunulmasından itibaren 30 gün içinde Borsa tarafından karara bağlanır ve keyfiyet ilgili bağımsız denetim kuruluşlarına bildirilir.

(6) Başvuruda sunulan bilgi ve belgelerin eksik olması veya ek bilgi ve belgeye ihtiyaç duyulması hâlinde, başvuru tarihinden itibaren 10 iş günü içinde başvuru sahibi bilgilendirilerek, eksikliklerin Borsaca belirlenecek süre içinde giderilmesi istenir. Bu takdirde, beşinci fıkrada öngörülen süre, söz konusu eksik veya ek bilgi ve belgelerin Borsaya sunulduğu tarihten itibaren işlemeye başlar.

Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinden çıkarılma

MADDE 17 – (1) Aşağıda yer alan aykırılıkların herhangi birinin varlığının KGK veya Borsa tarafından tespiti halinde yetkili bağımsız denetim kuruluşu Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinden, Borsa tarafından aykırılıkların nitelikleri ve önemleri göz önünde tutularak iki yıla kadar geçici veya sürekli olarak çıkartılır:

a) 14 üncü maddede yer verilen yetkilendirilecek kuruluşlarda aranan şartların kaybedilmesi,

b) 26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nin 26 ncı maddesinde yer alan ilke ve kurallara uyulmaması,

c) Denetim planı ve çalışma kâğıtları ile bunları destekleyici diğer bilgi ve belgelerin denetim çalışmasını kanıtlayacak düzeyde bulunmaması,

ç) Denetimlerde Borsaya bildirilen sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim sözleşmesinde ve sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim kadrosunda yer alanlar dışında fiilen başka denetçilerin görevlendirilmesi,

d) Uygun denetim tekniklerinin kullanılmaması nedeniyle gerekli denetim kanıtlarının elde edilememesi,

e) Yetkili bağımsız denetim kuruluşunun, sorumlu tedarik zinciri güvence denetimini yaparken, denetlenen yükümlülerin varlıklarının korunmasını, faaliyetlerin ilgili mevzuata uygun olarak yürütülmesini, sorumlu tedarik zinciri uygulamasının güvenilirliğini, bütünlüğünü ve bilgilerin zamanında elde edilmesini önemli ölçüde olumsuz etkileyecek hususları tespit edemediğinin Borsaca tespit edilmesi halinde, yetkili kuruluşun bu hususların tespit edilememesinde kusurlu olmadığını kanıtlayamaması,

f) Yapılan sorumlu tedarik zinciri güvence denetim çalışmalarında, sorumlu tedarik zinciri denetim ekibinin dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik ve özen, bağımsızlık, güvenilirlik ve mesleğe uygun davranış gibi etik ilkelere uymaması,

g) Bildirim yükümlülüklerinin zamanında, tam ve doğru olarak yerine getirilmemesi ya da Bakanlıkça, Borsaca veya Borsa tarafından görevlendirilenlerce istenen bilgi ve belgelerin zamanında, istenildiği şekilde tam ve doğru olarak verilmemesi,

ğ) Hatalı, eksik, yanıltıcı ve gerçeğe aykırı sorumlu tedarik zinciri Bağımsız Güvence Raporu düzenlenmesi,

h) Mesleki sorumluluk sigortasının sorumlu tedarik zinciri güvence denetimini de kapsayacak şekilde yaptırılmaması,

HALKA AÇIK

(2) Listedeki geçici ve sürekli olarak çıkarılma gerektiren aykırılıklar Borsa tarafından ayrıca ilan edilir.

(3) Listedeki süreli veya süresiz olarak çıkarılmadan önce ilgili yetkili bağımsız denetim kuruluşunun ve/veya sorumlu tedarik zinciri denetçisinin savunması alınır. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde savunma verilmemesi halinde savunma hakkında feragat edildiği kabul edilir.

(4) Yetkili bağımsız denetim kuruluşunun listeden çıkarılması, bağımsız denetim yapma yetkisinin de kaldırıldığı anlamına gelmez. Yetkili bağımsız denetim kuruluşuna KGK tarafından faaliyet iznini askıya alma veya faaliyet iznini iptal etme yaptırımları uygulanması halinde ise, hiçbir işleme gerek kalmaksızın listeden çıkarılmış sayılır.

Yetkili kuruluşlar ve denetçilerin uyacakları etik ilkeler

MADDE 18 – (1) KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar (Bağımsızlık Standartları Dâhil) yetkili sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim kuruluşları ve sorumlu tedarik zinciri denetçilerinin uyacakları etik ilkeler bakımından uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi Faaliyetlerine İlişkin Yükümlülükler ve Denetim Metodolojisi

Denetlenenlerin yükümlülükleri

MADDE 19 – (1) Denetlenen yükümlüler, sorumlu kıymetli maden tedarik zinciri kapsamındaki evrak akışını, belge kayıt düzenini ve tüm yapı ve sistemlerini denetime uygun ve hazır hale getirmek zorundadır.

(2) Denetlenen yükümlüler, sorumlu tedarik zinciri denetçisinin sorumlu tedarik zinciri güvence denetimine yönelik talep ettiği her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdür.

(3) Yükümlüler, varsa sorumlu tedarik zinciri denetçisi tarafından talep edilen iç denetim raporlarının ve iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlileri tarafından hazırlanan raporların bir örneğini denetçiye iletir. Sorumlu tedarik zinciri denetçisi ve denetlenen yükümlüler, bağımsız denetçiler ile iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlileri arasındaki işbirliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır. Denetlenen yükümlüler, iç denetçiler ile iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlilerinin yetkili kuruluşun denetçileri tarafından yöneltilen soruları zamanında yanıtlamalarını ve açıklık getirmelerini sağlar.

(4) Sorumlu tedarik zinciri denetçileri ve yönetim kurulu üyeleri ile denetlenen yükümlülerin personeli arasında koordinasyonun sağlanması ve tespitlerin ilgililerle paylaşılması denetlenen yükümlülerin yönetim kurulunun sorumluluğundadır.

(5) Denetlenen yükümlüler, tedarik zinciri uyum politikası ile raporlama dönemini kapsayan işlemlerin bu politikalara uygunluğunu gösteren tedarik zinciri uyum raporunu her yıl için hazırlamak ve yönetim kurulları tarafından onaylanmış olan tedarik zinciri uyum raporunu sorumlu tedarik zinciri denetçisine sunmakla yükümlüdür. Ayrıca tedarik zinciri uyum raporu denetlenen yükümlülerin kurumsal internet sitelerinde yayımlanır.

Tedarik Zinciri Uyum Raporunun unsurları

MADDE 20- (1) Tedarik zinciri uyum raporunun aşağıdaki bilgileri içermesi gerekir:

- a) Yükümlünün ticari unvanı
- b) Raporlanan takvim yılı
- c) Uygunluğu göstermek için dönem içinde gerçekleştirilen faaliyetlerin özeti
- ç) Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesinde belirtilen beş adım yaklaşımının her bir adımına uygunluk bildirimini
- d) Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesine uyum konusunda yönetim beyanı

HALKA AÇIK

(2) Yükümlüler, işbu maddenin 1 inci fıkrasının (ç) bendi kapsamında yapacağı bildirim kapsamında, değerlendirmeler yapmalı ve genel bir “Evet” veya “Hayır” sonuç bildirimini sunmalıdır. Yükümlüler Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesinde tanımlanan beş adımın her birine tam olarak uyduğunu açıkladıysa, genel uygunluğa “Evet” yanıtı vermelidir. Yükümlüler, adımlardan en az birine "uyumsuzluk" gösterdiğini açıkladıysa, genel uyumluluğa “Hayır” yanıtı vermelidir. Yükümlülerin adımlardan biri için “kısmi” uygunsuzluğa sahip olduğu ve genel olarak uyum içinde kalması gerektiğine inandığı bir durumda, genel uyuma “Evet” yazılmalı ve nedenleri açıklanmalıdır.

(3) Yükümlülerin genel uyum konusundaki sonucuna ilişkin “Evet” yanıtı vermesi, belirtilen raporlama dönemi için Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Yönergesinin ve Uyum Rehberinin gerekliliklerine mutlak şekilde uyduğu anlamına gelmez.

(4) Yükümlüler, cevher, standart dışı işlenmemiş kıymetli madenler ve rafine edilmiş her bir kıymetli maden cinsi için Menşei Ülke Listesi tutmak zorundadır. Menşei Ülke Listesinde kıymetli madenin; menşei ülkesi, miktarı ve cinsi (cevher, standart dışı ve rafine edilmiş olmak üzere üç grup halinde) belirtilir. Menşei Ülke Listesinin Bakanlığa ve Borsaya gönderilmesi zorunlu olmakla birlikte kamuya açıklanması zorunlu değildir.

(5) Denetlenen Yükümlüler, Bağımsız Güvence Raporunda ortaya konulan tespitlerin çözümlerine ilişkin taahhütlerini bir aksiyon planı ile karara bağlar ve uygularlar. Aksiyon planının yürütülmesinin ve bu planda yer alan taahhütlerin zamanında ve eksiksiz olarak yerine getirilmesinin sağlanmasından denetlenen yükümlülerin yönetim kurulu sorumludur.

(6) Denetlenen yükümlülerin faaliyet gösterdiği alana ilişkin özel mevzuat hükümleri saklıdır.

Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının ve denetçilerin yükümlülükleri

MADDE 21 – (1) Sorumlu tedarik zinciri denetçileri GDS 3000’de yer alan sorumluluklarının yanı sıra mesleğin zorunlu kıldığı mesleki ilkelere ve etik ilkelere uymak, tedarik zinciri içerisinde yer alabilecek riskleri ve zayıflıkları dikkate alarak ve mesleki şüphecilik çerçevesinde bir denetim planı hazırlamak, denetlenene sunmak ve uygulamak, yöneticilerin açıklamalarını yeterli denetim kanıtı olarak kabul etmemek ve denetim raporunu oluşturmak ile yükümlüdür. Ayrıca denetim kuruluşları ve denetçilerin yapacakları denetimlere ilişkin denetim sözleşmelerini, bunlarda yapılacak revizyonları ve denetçi raporlarını KGK’ye bildirmeleri zorunludur.

(2) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, ortaya çıkan hata ve suistimaller hakkında denetlenenin yöneticilerine, varsa ayrıca denetimden sorumlu komitesine her aşamada yazılı olarak bilgi vermek zorundadır.

(3) Yetkili bağımsız denetim kuruluşu, bu Yönergenin 22 nci maddesi kapsamında yönetim raporunu hazırlamakla yükümlüdür.

(4) Bu Yönergenin 16 ncı maddesinde belirtilen belge ve beyanlardaki değişikliklerin altı iş günü içerisinde Borsaya yazılı olarak bildirilmesi zorunludur. Denetim kadrosunda meydana gelen değişiklikler, gerekçeleri ile birlikte Borsaya bildirilir.

(5) Yetkili bağımsız denetim kuruluşları, istihdam ettikleri sorumlu tedarik zinciri denetçilerinin süreklilik arz edecek şekilde eğitim programlarına katılmalarını sağlamakla yükümlüdür.

(6) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyeti sırasında, esas alınan mevzuat hükümlerine uymayan işlemlerin veya olumsuz sonuç oluşturmaya veya sonuç bildirmekten kaçınmaya yol açabilecek herhangi bir gelişmenin tespit edilmesi durumunda, denetlenen yükümlüler bunları gidermiş olsa dahi, bu hususun öğrenildiği tarihten itibaren on iş günü içinde sorumlu tedarik zinciri denetçisi tarafından Bakanlığa ve Borsaya yazılı olarak bildirilmesi zorunludur. Konusu suç teşkil eden hallerde durumun ivedi olarak yetkili mercilere intikali sağlanır ve ayrıca Borsaya yazılı olarak bilgi verilir.

HALKA AÇIK

(7) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi sırasında ortaya çıkan, aşağıda belirtilen konular da dâhil olmak üzere, önemli bulduğu her konuda denetlenen yükümlülere veya yöneticilerini, yazılı veya sözlü olarak derhal bilgilendirir:

a) Muhtemel kısıtlamalar ve ilave çalışmalar da dâhil olmak üzere sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminin genel yaklaşımı ve kapsamı,

b) Tedarik zinciri üzerinde önemli bir etkisi olan ya da olabilecek politika oluşturma süreci ile ilgili aksaklıklar, politika uygulamalarındaki sorunlar ya da politika uygulamalarındaki değişiklikler,

c) Denetlenen yükümlülerin faaliyetlerinin sürekliliği üzerinde şüphe uyandırabilecek belirsizlikler,

ç) Sorumlu tedarik zincirine veya Bağımsız Güvence Raporuna önemli etkisi olabilecek konularda denetlenen yükümlülerin yöneticileri ile olan görüş ayrılıkları,

d) Tedarik zinciri içerisinde yer alan önemli zayıflıklar ve riskler.

(8) Sözlü olarak bilgilendirmenin yapıldığı durumlarda sorumlu tedarik zinciri denetçisi, bildirilen hususlara ve alınan cevaplara çalışma kâğıtlarında yer verir.

(9) Sorumlu tedarik zinciri denetçileri, sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi çerçevesinde ilgililerce kendilerine tevdi edilen belgeleri işlerinin gerektirdiği süre içinde iyi niyetle ve değiştirmeden muhafaza etmekle ve işin bitiminde iade etmekle yükümlüdürler. Denetim kanıtı oluşturan belgelerin kopyaları yetkili kuruluş tarafından saklanır.

(10) Yetkili bağımsız denetim kuruluşları ve sorumlu tedarik zinciri denetçileri, sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetleri dolayısıyla öğrendikleri ve ilgili düzenlemelere göre sır kapsamında bulunan bilgilerin kendi bünyelerinde korunmasına ilişkin tedbirleri alır, bu bilgileri kanunen açıkça yetkili kılınarlardan başkasına açıklayamaz ve doğrudan veya dolaylı şekilde kendilerinin veya başkalarının yararına kullanamazlar.

(11) Denetlenen yükümlüler tarafından sorumlu tedarik zinciri güvence denetimine ilişkin bilgi ve belgelerin sorumlu tedarik zinciri denetçilerine verilmemesi halinde bu durum yetkili bağımsız denetim kuruluşu tarafından Borsaya ivedilikle bildirilir.

(12) Yetkili bağımsız denetim kuruluşu, sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminden kaynaklanabilecek riskleri de karşılayabilecek kapsamda mesleki sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlüdür.

(13) Yetkili bağımsız denetim kuruluşu, istihdam ettiği sorumlu tedarik zinciri denetçileri tarafından düzenlenecek çalışma kâğıtlarını ve denetime ilişkin her türlü bilgi ve belgeyi istenildiğinde Bakanlığa, KGK'ye ve Borsaya göndermek ya da Bakanlığın, KGK'nin ve Borsanın denetime yetkili personeline sunmak zorundadır.

(14) Yetkili bağımsız denetim kuruluşları, BDS'lerden güvence denetimine ilişkin rehberlik sağlayan hükümleri için kendi yönetim kurullarının onayından geçirilmiş uygulama yönergeleri hazırlamakla yükümlüdür. BDS'lerden güvence denetimine ilişkin rehberlik sağlayan hükümlerde uygulamanın yönlendirilmesinde Borsa yetkilidir.

(15) Sorumlu tedarik zinciri denetçileri, son iki yıl içinde fiilen sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim sürecine katıldıkları yükümlülerde ve bunların bağlı ortaklıklarında yönetim kurulu başkan ve üyeliği, genel müdür, genel müdür yardımcılığı, imza yetkisini haiz çalışan, iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi ile önemli karar, yetki ve sorumluluğu taşıyan pozisyonlarda görev alamazlar.

Yönetim raporu

MADDE 22 - (1) Yönetim raporu, yetkili bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetlenen yükümlülere hitaben hazırlanır. Yönetim raporunun kamuya açıklanması zorunlu değildir. Güvence bulguları hakkında ayrıntıları ve aksiyon önerilerini içeren yönetim raporu aşağıda belirtilen hususları içerecek şekilde Bağımsız Güvence Raporunun yayınlanmasından sonra en geç bir ay içerisinde hazırlanır.

a) Yükümlülerin ticari unvanı,

HALKA AÇIK

- b) Güvenceye tabi raporlama dönemi,
- c) Güvence ekibinin mesleki nitelikleri,
- ç) Denetçinin bağımsızlığının doğrulanması,
- d) Güvence kapsamı ve güvence seviyesi,
- e) Güvence prosedürlerinin özeti,
- f) Önemli veya doğal sınırlamalar veya kapsanmayan alanlar,
- g) Güvence gözlemleri, bulgular ve iyileştirme önerileri,
- ğ) Yükümlülerin düzeltici eylem planı ve uygulama ilerlemesi ile ilgili özel gözlemler,
- h) Güvence sonucu (veya Bağımsız Güvence Raporundaki sonuca atıf),
- ı) Her bir kaynaktan alınan miktarlar (kg cinsinden) dâhil, çıkarılan ve geri dönüştürülmüş kıymetli madenler için menşei ülkeler listesi (bu Yönergede yükümlülük olarak belirtilen çerçevede),
- i) Yükümlülerin tedarik zinciri kapsamının fiilen hangi unsurları hangi detayda kapsayıp takip ettiği,
- j) İlgili diğer bilgiler.

Aksiyon planı

MADDE 23 - (1) Kayda değer kontrol eksiklikleri, önemli kontrol eksiklikleri veya sıfır tolerans politikasına aykırılıklar aksiyon planında rapor edilmelidir. Aksiyon planı sorumlu tedarik zinciri denetçisi tarafından hazırlanır. Aksiyon planında; yönetim raporunda bağımsız denetçi tarafından belirlenen uygunluktan sapmalar yer alır. Denetçiler aksiyon planını gözden geçirir ve ilgili tüm bilgileri içerip içermediğini ve gerekliliklere uygun olarak tamamlanıp tamamlanmadığını değerlendirir, önceki dönemde tespit edilen düzeltici faaliyetlerin uygulanmasını gözden geçirir, güvence prosedürlerinin bir parçası olarak bir uygunsuzluğu (kayda değer kontrol eksiklikleri, önemli kontrol eksiklikleri veya sıfır tolerans politikasına aykırılıklara ilişkin uygunsuzluklar) belirlemesi durumunda, yükümlülerin bir düzeltici aksiyon uygulamaya başlayabilmesi için bunu yükümlülerle derhal paylaşır.

(2) Aksiyon Planında rapor edilen içerik ile sorumlu tedarik zinciri uyum raporu arasında tutarlılık olmalıdır.

(3) Yükümlülerin önemli kontrol eksiklikleri varsa, sorumlu tedarik zinciri denetçisinin, uyum raporunun yayınlanmasından sonraki doksan gün içinde, gerekli görülmesi halinde, makul bir güvence sağlamak amacıyla takip denetimi yapılması gerekir. Takip denetiminin kapsamı, aksiyon planıdır. Denetçi, bunun için ayrı bir Bağımsız Güvence Raporu yayımlamalıdır.

(4) Önemli kontrol eksikliklerine ilişkin düzeltmelerin yeterince yapılamaması veya ikinci takip değerlendirmesiyle önemli kontrol eksikliklerine yönelik aksiyonların tamamlanmamış olduğunun tespit edilmesi halinde bu durum sorumlu denetçi tarafından en kısa sürede Bakanlığa ve Borsaya yazılı olarak bildirilir.

Sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesi

MADDE 24 –(1) Yükümlüler, sorumlu tedarik zinciri güvence denetimini gerçekleştirecek yetkili bağımsız denetim kuruluşu ile sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesini, denetime tabi dönemin ilk dört ayı içerisinde imzalarlar. BDS 210 Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Şartları Üzerinde Anlaşmaya Varılması Standardının hükümleri, sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesi bakımından rehberlik sağlar.

(2) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesinin herhangi bir nedenle denetime tabi dönemin ilk dört ayı sonuna kadar imzalanmaması halinde, konu en geç durumun ortaya çıktığı tarihi izleyen ilk iş gününde Borsaya bildirilir.

(3) Bağımsız denetim kuruluşunun, yükümlülere vereceği sorumlu tedarik zinciri güvence denetim hizmetinin azami süresinin belirlenmesinde 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 400 üncü maddesinin ikinci fıkrası ve 26/12/2012 tarihli ve 28509

HALKA AÇIK

sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nin 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi hükümleri uygulanır.

(4) Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının imzaladıkları sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetim sözleşmelerini en geç altı iş günü içinde KGK’ye ve Borsaya göndermeleri zorunludur.

(5) Yetkili bağımsız denetim kuruluşları ile yükümlüler arasındaki sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesi sona erdirildiğinde bu durumun gerekçesiyle birlikte Borsaya bildirilmesi zorunludur.

(6) Sona erme durumunda, yetkili bağımsız denetim kuruluşu çalışma notlarını ve gerekli tüm bilgileri, yerine geçecek olan yetkili kuruluşa devretmesi ve bu durumu Borsaya bildirmesi zorunludur.

Denetim planı

MADDE 25 – (1) BDS 300 Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminin Planlanması Standardı hükümleri, sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminin planlanması sürecine ilişkin rehberlik sağlar.

Denetim kanıtı, teknikleri, örnekleme ve kontrol testi

MADDE 26 – (1) BDS 500 Bağımsız Denetim Kanıtları Standardı, BDS 520 Analitik Prosedürler Standardı ve BDS 530 Bağımsız Denetimde Örnekleme Standardı hükümleri, denetim kanıtı, teknikleri ve örneklemesine ilişkin rehberlik sağlar.

(2) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, test edeceği kontrollerin kapsamını, önemlilik ilkesini gözeterek ve test edeceği kontrol kümesinin sorumlu tedarik zinciri ile bu sistem üzerindeki kontrollerin bütününe etkinliği, yeterliliği ve uyumluluğu hakkında makul bir güvence sağlayacak şekilde belirler.

(3) Sorumlu tedarik zinciri kontrollerinin etkin, yeterli ve uyumlu olduğuna dair sonuç verilebilmesi için, incelemeye tâbi tutulan tüm kontrollerin, tasarım ve işletiminin etkinlikleri ve uyumluluklarının test edilmesi gerekir.

(4) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, denetim riskini makul düzeye indirebilmek için, test ettiği kontrolle ilişkili önemli veya kayda değer kontrol eksikliği riskinin yüksek olduğu alanlarda tespit riskini düşürecek şekilde testlerini detaylandırır, örneklem hacmini genişletir ve kanıtlarının yeterlilik ve güvenilirlik seviyesini artırır.

(5) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi kontrole ilişkin test kapsamını belirlerken ilgili kontrolün uygulanma sıklığı, faal olma durumu açısından güvenilen süre, kontrollerdeki sapma beklentisi gibi kontrol karakteristiklerini dikkate alır.

(6) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi sadece bilgi toplama tekniğini kullanarak elde ettiği denetim kanıtıyla bir kontrolün etkinlik, yeterlilik ve uyumluluğuna ilişkin sonuç oluşturamaz.

(7) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, bir kontrolü test ederken dikkate alacağı zaman boyutunu denetim döneminin bütününe ilişkin sonuç oluşturacak şekilde belirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sorumlu Tedarik Zinciri Bağımsız Denetim Sonuçlarının Raporlanmasına İlişkin Esaslar

Bağımsız Güvence Raporunda yer alacak bulgular

MADDE 27 – (1) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklemek suretiyle kontrol zayıflıklarını, kayda değer kontrol eksikliklerini, önemli kontrol eksikliklerini ve sıfır tolerans politikasına aykırılıkları raporlar.

(2) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, tespitleri ifade ederken, denetim amaçlarının gerektirdiği kadarıyla, bu bulguların detaylarına yer verir.

(3) Kontrol zayıflığı olarak tanımlanan bulgular, sorumlu tedarik zinciri denetçisi tarafından denetlenen yükümlülerin yöneticilerine yazılı olarak iletilir. Sorumlu tedarik zinciri

HALKA AÇIK

denetçisi bu bulguların denetlenen yükümlülerin yöneticilerine iletildiğine ilişkin ifadeye ve kontrol hedefleri bazında tespit ettiği kontrol zayıflıklarının sayısına Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.

(4) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş olan tüm bulguları Bağımsız Güvence Raporunda değerlendirir. Bu bulguların son durumlarına, devam edip etmediklerine ve denetlenen yükümlülerin taahhüt ettiği aksiyon planına uyumuna ilişkin açıklamalarına Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.

(5) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, topladığı denetim kanıtlarına dayanarak sahtecilik, kanuna aykırı uygulamalar, sözleşme ihlali, suistimal, çift kayıt sistemi veya mükerrer bilgi sistemleri gibi hallerden bir veya birkaçının bulunduğu kanaatine varırsa, bu hususlara Bağımsız Güvence Raporunda yer verir. Bu hususlar ayrıca sorumlu denetçi tarafından yazılı olarak Bakanlığa ve Borsaya ivedilikle bildirilir.

(6) Bağımsız Güvence Raporunun, tedarik zinciri uyum raporuna ilişkin denetim sonuçlarını da içermesi gereklidir.

Denetlenen yükümlülerin görüşleri

MADDE 28 – (1) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, tespit edilen eksiklikler, varsa bunlara ilişkin olarak yapılması planlanan düzeltme çalışmaları ve bu çalışmaların olası sonuçları hakkında denetlenen yükümlülerin görüşlerine Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.

(2) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem Bağımsız Güvence Raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş bulgulara ilişkin denetlenen yükümlülerin görüşlerine ve söz konusu zayıflık ve eksikliğin giderilmesine ilişkin yaptığı çalışmalara Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.

(3) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, denetlenen yükümlülerin görüş bildiremediği veya görüş bildirmeyi reddettiği durumlara, nedenleriyle birlikte Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.

Bulgularla ilgili sonuç değerlendirmesi

MADDE 29 – (1) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, denetim amaçları, denetim tespitleri ve varsa denetlenen yükümlülerin görüşlerini yorumlayarak kendi çıkarımları ve görüşleri doğrultusunda değerlendirmelerine Bağımsız Güvence Raporunda yer verir. Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, Bağımsız Güvence Raporunda, denetimde tespit edilen hususların nasıl anlaşılması gerektiği hakkında yorum yapar.

(2) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, denetlenen yükümlülerin görüşlerine katılmadığı veya planlanan aksiyonların uygun olmadığını düşündüğü takdirde buna sonuç değerlendirmesinde ayrıca yer verir. Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, denetlenen yükümlülerin görüşlerini haklı bulması halinde, Bağımsız Güvence Raporunda ilgili düzeltmeleri yapar.

(3) Herhangi bir bulgunun düzeltildiğine dair bir beyanın Bağımsız Güvence Raporu tarihinden önce denetlenen yükümlüler tarafından sorumlu tedarik zinciri denetçisine ulaştırılması durumunda, tespit edilen her bir husus için birer defaya mahsus olmak koşuluyla, sorumlu tedarik zinciri denetçisi, denetlenenin beyanını doğrulamak için bu bulgunun son durumunu tahlil eder. Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, bulgunun ortadan kalktığı kanaatine ulaşırsa, düzeltme yapıldığı bilgisine raporun sonuç değerlendirmesi bölümünde yer verir.

(4) Sorumlu tedarik zinciri denetçisi, geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş olan bulgulara ilişkin değerlendirmelere sonuç değerlendirmesi bölümünde yer verir. Söz konusu bulguların çözümüne ilişkin denetlenen yükümlünün aksiyon planına uyum durumuyla birlikte, bulgunun devam durumuna; “devam etmektedir”, “kısmen düzeltilmiştir” veya “düzeltilmiştir” şeklinde Bağımsız Güvence Raporunda yer verir.

Bağımsız Güvence Raporu

MADDE 30 – (1) Bağımsız Güvence Raporu, sorumlu tedarik zinciri denetçisinin denetlediği tedarik zinciri hakkında oluşturduğu sonucunu içerir.

(2) Denetim sonucunda sorumlu tedarik zinciri ile bu sistem üzerindeki kontrollerin ve önlemlerin bütününe etkin, yeterli ve uyumlu olup olmadığı hususuna açıkça yer verilir.

Güvence denetim sonucunun oluşturulması

MADDE 31 – (1) Bağımsız Güvence Raporunu imzalamaya yetkili kişiler, yapılan denetim sonucunda herhangi bir önemli kontrol eksikliğinin bulunmaması ve denetim kapsamında herhangi bir kısıtlama ya da engelleme ile karşılaşılması durumunda, olumlu sonuç bildirirler.

(2) Bağımsız Güvence Raporunu imzalamaya yetkili kişiler;

a) Yapılan denetim sonucunda en az bir önemli kontrol eksikliğiyle karşılaşmalarına rağmen, bu eksikliklerin denetlenen yükümlülerin sorumlu tedarik zincirinin bütününe veya büyük bir kısmını etkilemediğini düşünmeleri,

b) Sonuç bildirmekten kaçınmayı gerektirecek önemde olmamakla birlikte, denetim faaliyetlerini sınırlayan herhangi bir hususun varlığı veya yeni tesis edilmiş bir sistem hakkında yeterince bilgi edinememeleri durumlarında şartlı sonuç bildirirler.

(3) Bağımsız Güvence Raporunu imzalamaya yetkili kişiler, yapılan denetim sonucunda rastlanan önemli kontrol eksikliklerini tek başlarına veya beraber değerlendirdiklerinde,

a) Eksikliğin denetlenen yükümlülerin tedarik zincirlerinin bütününe veya büyük bir kısmını etkilediğine ilişkin kanaat edinmeleri veya

b) Sorumlu tedarik zinciri denetçisinin gerçekleştirdiği denetimde önemli bir kontrol eksikliğinin tespit edilmesi ve bu eksikliğin uyum raporuna eksik veya yanlış aktarılmış veya hiç aktarılmamış olması durumlarında olumsuz sonuç bildirirler.

(4) Bağımsız Güvence Raporunu imzalamaya yetkili kişiler, denetim sonucunun oluşturulması için yeterli ve uygun denetim kanıtının elde edilememesi veya denetim çalışmalarında karşılaşılan belirsizlik ve sınırlamaların sonuç belirtilmesini engelleyecek derecede önemli olduğunu düşündükleri durumlarda, sorumlu tedarik zinciri hakkında sonuç bildirmekten kaçınabilirler. Sonuç bildirmekten kaçınma durumunda düzenlenecek raporda, kaçınmaya yol açan nedenlere ilişkin denetçi sonuçlarına yer verilmesi şarttır.

Bağımsız güvence raporlarının temel unsurları

MADDE 32 – (1) Bağımsız Güvence Raporu denetçi tarafından hazırlanır ve bu rapor ile sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi sonucunun ayrıntıları açıklanır. Kamuya açıklanırken Bağımsız Güvence Raporu ekinde daha önce açıklanmış olsa bile uyum raporuna da yer verilir. Bu rapor yükümlülerin internet sitesinde yayımlanır.

(2) Bağımsız denetçinin hazırlayacağı Bağımsız Güvence Raporu, denetim tarihi ve denetim dönemini, denetim faaliyetleri ve metodolojisini ve denetim sonuçlarını, zorunlu GDS 3000 açıklamalarını içerir. Ayrıca Bağımsız Güvence Raporu, tedarik zinciri uyum raporunun ilgili takvim yılı boyunca yapılan faaliyetlerin ilgili düzenleme ve standartlarla uyumlu olduğunu gösterdiğini, raporun genel sonucunun adil bir şekilde açıklanıp açıklanmadığına dair denetçi sonucunun ve denetçinin yeterlilik şartlarını yerine getirdiğini belirten beyanını içerir.

Bağımsız Güvence Raporunun kesinleşmesi ve bildirim

MADDE 33 – (1) Yükümlülerin Bağımsız Güvence Raporu, sorumlu denetçi tarafından imzalandığında kesinleşir. Bağımsız Güvence Raporu kesinleşme tarihinin ardından makul sürede denetlenen yükümlülerin yönetim kuruluna teslim edilir. Denetlenen yükümlülerin yönetim kuruluna teslim alınan Bağımsız Güvence Raporu ve raporun kabulüne yönelik yönetim kurulu kararıyla birlikte Bakanlığa ve Borsaya gönderilir.

(2) Bağımsız Güvence Raporunun, ilgili denetim döneminin bitimini izleyen Haziran ayı sonuna kadar denetlenen yükümlülerin internet sitesinde yayımlanması ve ayrıca Bakanlığa ve Borsaya gönderilmesi zorunludur.

ALTINCI BÖLÜM

Borsanın Denetim Yetkisi, Yaptırımlar, Yürürlük ve Yürütme

Borsanın denetim yetkisi ve yaptırımlar

MADDE 34 – (1) Tedarik zinciri uyum raporunun denetlenen üye tarafından hazırlanmaması veya Bağımsız Güvence Raporunun sonuç bölümünde olumsuz sonuç bildirilmesi veya sonuç bildirmekten kaçınılması ve/veya bağımsız denetim yapılmaması durumunda ilgili denetlenen üye hakkında, Borsa düzenlemeleri çerçevesinde gerekli yaptırımlar uygulanır. Bu durumda yükümlünün faaliyet izni Bakanlıkça Yönetmelik hükümleri doğrultusunda iptal edilir.

(2) Tedarik zinciri uyum raporunun rafineri tarafından hazırlanmaması veya hazırlanan Bağımsız Güvence Raporunun sonuç bölümünde olumsuz sonuç bildirmesi veya sonuç bildirmekten kaçınılması ve/veya bağımsız denetim yapılmaması durumunda ilgili rafineri, Borsa tarafından Borsa Rafineri Listesinden çıkarılır.

(3) Borsaca yapılan incelemeler sonucunda tespit edilen aykırılıkların mahiyet ve önemine göre, Bağımsız Güvence Raporu sonucuna bakılmaksızın, yükümlünün Borsaca ilgili piyasalarda, pazarlarda ve platformlarda işlem yapma yetkisinin iptali ve Rafineri Listesinden çıkartma dâhil Borsa tarafından gerekli yaptırımlar uygulanır.

(4) Bakanlık ve Borsa, gerekli gördüğü hususların açıklanması için yetkili bağımsız denetim kuruluşu ve yükümlülere sorular yöneltebilir, bunlardan açıklama isteyebilir, denetim çalışma kâğıtları ile diğer belgeleri talep edebilir veya yerinde denetim yapabilir.

Yönergede hüküm bulunmayan haller

MADDE 35 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde öncelikle Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesinin uygulanması esastır.

(2) Bu Yönergede yer almayan ya da açıklık bulunmayan konularda ilgili düzenlemeler çerçevesinde karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye Genel Müdür yetkilidir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2021 yılını kapsayan uyum raporu ve Bağımsız Güvence Raporu için rapor dönemi 1/7/2021 – 31/12/2021 olarak kabul edilir.

(2) 2021 yılı için bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak denetçiler için bu Yönergenin 15 inci maddesinin 3 üncü fıkrasındaki şartlar aranmaz.

(3) 2021 yılı için bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak bağımsız denetim kuruluşlarının yetkili bağımsız denetim kuruluşları listesinde yer alması için bu Yönergenin 16 ncı maddesi kapsamında Borsaya yapılacak başvuru sırasında sorumlu tedarik zinciri bağımsız denetiminden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla mesleki sorumluluk sigortası yaptırılacağına ilişkin beyan şartı aranmaz. 2021 yılı için bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak bağımsız denetim kuruluşlarıyla ilgili olarak bu Yönergenin 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile 21 nci maddesinin on ikinci fıkrası hükümleri aranmaz ve uygulanmaz.

(4) Türkiye’de kurulu rafinerilerin 2021 yılı denetimlerine mahsus olmak üzere yabancı sorumlu tedarik zinciri programlarına uygun faaliyet gösterildiğine dair söz konusu programların yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşları listesinde yer alan bir yetkili bağımsız denetim kuruluşu tarafından hazırlanmış bağımsız güvence raporları da, Borsaca uygun bulunması koşuluyla kabul edilebilir. Rafinerilerin bu taleplerini ve detaylı açıklamalarını bir dilekçe ve varsa tedarik zinciri uyum raporu ve Bağımsız Güvence Raporu

HALKA AÇIK

ile birlikte en geç 1/3/2022 tarihine kadar iletmesi gerekir. Bu durumda yönetim raporu, menşei listesi ve takip denetimine ilişkin hükümlerin uygulanıp uygulanmayacağına Borsa her biri başvuru için ayrıca karar verir.

Yürürlük

MADDE 36 – (1) Bu Yönerge 05/03/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Genel Müdür yürütür.

Revizyonlar

Birinci Revizyon

02/06/2021 tarihinde Yönergenin 14 üncü ve 16 ıncı maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş olup yeni metin Yönergeye eklenmiştir.

02/06/2021 tarihinde 1. Revizyon ile belgede aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

Eski Metin	Yeni Metin
<p>Yetkilendirilecek kuruluşlarda aranan şartlar MADDE 14 – (1) Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının; a) KGK tarafından Kamu Yararını İlgilendirilen Kuruluşlar olarak yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında yer alması,</p> <p>b) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetlerini yürütecek düzeyde ikiden az olmamak üzere yeterli sayı ve nitelikte sorumlu tedarik zinciri denetçisi istihdam etmesi; e) Yeterli teknik donanım, belge ve kayıt düzenine sahip olması şarttır.</p>	<p>Yetkilendirilecek kuruluşlarda aranan şartlar MADDE 14 – (1) Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının; a) KGK tarafından Kamu Yararını İlgilendirilen Kuruluşlar olarak yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında yer alması,</p> <p><u>b) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunmak üzere yetkilendirilmiş olması,</u></p> <p>c) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetlerini yürütecek düzeyde ikiden az olmamak üzere yeterli sayı ve nitelikte denetçi istihdam etmesi şarttır.</p>
<p>Borsaya başvuru ve listede yayımlanma MADDE 16 – (1) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetlerinde bulunmak isteyen bağımsız denetim kuruluşları aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler ile Borsaya başvururlar: a) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminde görev alacak sorumlu tedarik denetçilerinin mesleki tecrübelerini, lisans belgelerini, denetimle ilgili aldıkları eğitimleri, varsa katılmış olduğu denetim çalışmaları ve bu çalışmalarda almış oldukları görevleri de içeren ayrıntılı özgeçmişleri, ikametgâh adresine, adli sicil kaydının bulunmadığına, müflis olunmadığına ve yeterli mesleki bilgiye sahip olduklarına ilişkin beyan ve lisans ve/veya lisansüstü eğitimlerine</p>	<p>Borsaya başvuru ve listede yayımlanma MADDE 16 – (1) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi faaliyetlerinde bulunmak isteyen bağımsız denetim kuruluşları aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler ile Borsaya başvururlar: a) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminde görev alacak sorumlu tedarik denetçilerinin mesleki tecrübelerini, lisans belgelerini, denetimle ilgili aldıkları eğitimleri, varsa katılmış olduğu denetim çalışmaları ve bu çalışmalarda almış oldukları görevleri de içeren ayrıntılı özgeçmişleri, ikametgâh adresine, adli sicil kaydının bulunmadığına, müflis olunmadığına ve yeterli mesleki bilgiye sahip olduklarına ilişkin beyan ve</p>

HALKA AÇIK

ilişkin yetkili kurumlarca onaylanmış diplomalarının veya mezuniyet belgelerinin birer örneği,

b) Kıymetli maden tedarik zinciri ve denetimiyle ilgili aldığı veya verdiği eğitimlere ilişkin belgelerin birer örneği,

c) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimlerinde görevlendirilecek denetim kadrosunun unvan bazında dağılımına ilişkin liste,

d) Yeterli teknik donanım, belge ve kayıt düzenine sahip olduğuna ilişkin bilgi ve belgeler,

e) Merkezi yurt dışında bulunan bir başka şirket ile hukuki bir bağlantının bulunması durumunda söz konusu şirket ile yapılan sözleşmenin bir örneği,

f) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla mesleki sorumluluk sigortası yaptırılacağına ilişkin beyan.

(2) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi yapma yetkisi almak üzere başvuruda bulunan bağımsız denetim kuruluşları ~~ve~~ birinci fıkrada belirtilen bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilerek ~~mesleki ve teknik açıdan yeterliliklerinin tespitine yönelik olarak Borsa tarafından yerinde incelemede bulunulur. Bu inceleme neticesinde, faaliyet konularını yürütebilecek yeterliliğe sahip oldukları kanaatine varılması halinde, söz konusu bağımsız denetim kuruluşları~~ Borsanın internet sitesinde Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinde ilan edilir.

lisans ve/veya lisansüstü eğitimlerine ilişkin yetkili kurumlarca onaylanmış diplomalarının veya mezuniyet belgelerinin birer örneği,

b) Kıymetli maden tedarik zinciri ve denetimiyle ilgili aldığı veya verdiği eğitimlere ilişkin belgelerin birer örneği,

c) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimlerinde görevlendirilecek denetim kadrosunun unvan bazında dağılımına ilişkin liste,

d) Merkezi yurt dışında bulunan bir başka şirket ile hukuki bir bağlantının bulunması durumunda söz konusu şirket ile yapılan sözleşmenin bir örneği,

e) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetiminden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla mesleki sorumluluk sigortası yaptırılacağına ilişkin beyan.

(2) Sorumlu tedarik zinciri güvence denetimi yapma yetkisi almak üzere başvuruda bulunan bağımsız denetim kuruluşları **Borsa tarafından** birinci fıkrada belirtilen bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilerek **uygun bulunması halinde,** Borsanın internet sitesinde Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesinde ilan edilir.